

Sygn. akt I ACz 445/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSA Ryszard Iwankiewicz

Sędziowie: SSA Agnieszka Sołtyka

SSA Marta Sawicka (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2013 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

zażalenia pozwanych

na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 1 marca 2013 roku, sygn. akt I C 60/12

w sprawie z powództwa Spółdzielni (...) w G.

przeciwko A. B., B. B., J. P., K. P., E. N. i A. N.

o zapłatę

postanawia:

I. odrzucić zażalenie na punkt pierwszy postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 1 marca 2013 roku w przedmiocie odrzucenia wniosku pozwanych o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku;

II. oddalić zażalenie na punkt drugi postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 1 marca 2013 roku w przedmiocie odrzucenia zarzutów pozwanych od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku;

III. zasądzić od pozwanych na rzecz powódki solidarnie kwotę 3.600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

SSA M. Sawicka SSA R. Iwankiewicz SSA A. Sołtyka

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 1 marca 2013 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie w punkcie pierwszym odrzucił wnioski pozwanych A. B., B. B., J. P., K. P., E. N. i A. N. o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku; w punkcie drugim odrzucił zarzuty pozwanych A. B., B. B., J. P., K. P., E. N. i A. N. od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku.

W uzasadnieniu powyższego Sąd Okręgowy w Łomży w dniu 15 listopada 2011 roku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym. Pozwani A. B., B. B., J. P., K. P., E. N. i A. N. reprezentowani przez adwokatów, w dniu 6 grudnia 2011 roku wnieśli zarzuty od powyższego nakazu, jednocześnie wnosząc o zwolnienie ich od kosztów sądowych.

Referendarz sądowy w Sądzie Okręgowym w Szczecinie postanowieniem z dnia 7 lutego 2012 roku zwolnił pozwanych A. B., B. B., J. P., K. P., E. N. i A. N. od kosztów sądowych w części, a mianowicie od opłaty sądowej od zarzutów ponad kwotę 100 złotych od każdego z pozwanych i oddalił wniosek pozwanych w pozostałym zakresie.

Odpisy powyższego postanowienia zostały doręczone pełnomocnikom pozwanych w dniu 2 marca 2012 roku.

W dniu 15 marca 2012 roku pozwani uiszcili opłaty sądowe od zarzutów w kwotach po 100 złotych.

Postanowieniem z dnia 20 marca 2012 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie odrzucił zarzuty pozwanych zarzuty pozwanych A. B., B. B., J. P., K. P., E. N. i A. N. od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku.

W dniu 2 kwietnia 2012 roku pozwani A. B., B. B., J. P., K. P., E. N. i A. N. wnieśli zażalenie na powyższe postanowienie.

W dniu 20 kwietnia 2012 roku pozwani A. B., B. B., J. P., K. P., E. N. i A. N. złożyli skargę na postanowienie referendarza sądowego w Sądzie Okręgowym w Szczecinie z dnia 7 lutego 2012 roku w części oddalającej wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych. Jednocześnie złożyli wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia powyższej skargi.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie prawomocnym postanowieniem z dnia 23 października 2012 roku oddalił zażalenie pozwanych A. B., B. B., J. P., K. P., E. N. i A. N. na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 marca 2012 roku.

W dniu 15 listopada 2012 roku pozwani A. B., B. B., J. P., K. P., E. N. i A. N. złożyli wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia opłaty sądowej od zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku.

Postanowieniem z dnia 4 stycznia 2013 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie odrzucił wniosek pozwanych A. B., B. B., J. P., K. P., E. N. i A. N. o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na postanowienie referendarza sądowego Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 7 lutego 2012 roku; odrzucił skargę pozwanych A. B., B. B., J. P., K. P., E. N. i A. N. na postanowienie referendarza sądowego Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 7 lutego 2012 roku; odrzucił wniosek pozwanych A. B., B. B., J. P., K. P., E. N. i A. N. o przywrócenie terminu do wniesienia opłaty sądowej od zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku; zasądził od pozwanych A. B., B. B., J. P., K. P., E. N. i A. N. solidarnie na rzecz powoda Spółdzielni (...) w G. kwotę 6.802,59 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zabezpieczającego.

W dniu 10 stycznia 2013 roku pozwani A. B., B. B., J. P., K. P., E. N. i A. N. złożyli wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku, składając następnie ponownie zarzuty od powyższego nakazu zapłaty.

Sąd Okręgowy w Szczecinie powołując treść 494 § 1 k.p.c. wskazał, że pozwani A. B., B. B., J. P., K. P., E. N. i A. N. otrzymali odpis nakazu zapłaty w dniu 24 listopada 2011 roku. Tym samym powinni wnieść zarzuty od nakazu zapłaty do dnia 8 grudnia 2011 roku.

W niniejszej sprawie pozwani wnieśli ponownie zarzuty od nakazu zapłaty po upływie tego terminu, to jest wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu złożonym w dniu 10 stycznia 2013 roku.

Z tego względu powyższe zarzuty od nakazu zapłaty podlegają odrzuceniu.

Sąd wziął pod uwagę, że pozwani złożyli wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku; jednak wniosek ten podlegał odrzuceniu jako spóźniony.

Zgodnie z art. 171 k.p.c. sąd odrzuca spóźniony lub z mocy ustawy niedopuszczalny wniosek o przywrócenie. Z przepisu art. 166 1 k.p.c. wynika, że pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu wnosi się do sądu, w którym czynność miała być dokonana, w ciągu tygodnia od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu.

W niniejszej sprawie strona pozwana podnosiła, że przyczyna uchybienia terminu do wniesienia zarzutów ustala dopiero w dniu 4 stycznia 2013 roku, kiedy sąd odrzucił wniosek pozwanych o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na postanowienie referendarza sądowego Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 7 lutego 2012 roku i jednocześnie odrzucił skargę pozwanych na postanowienie referendarza sądowego Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 7 lutego 2012 roku, a także odrzucił wniosek pozwanych o przywrócenie terminu do wniesienia opłaty sądowej od zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku.

W ocenie Sądu powyższe stanowisko jest chybione. W niniejszej sprawie podstawowe znaczenie ma okoliczność, że postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 marca 2012 roku odrzucające pierwotnie wniesione przez powodów zarzuty od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku stało się prawomocne w dniu 23 października 2012 roku, kiedy to Sąd Apelacyjny w Szczecinie prawomocnym postanowieniem z dnia 23 października 2012 roku oddalił zażalenie pozwanych A. B., B. B., J. P., K. P., E. N. i A. N. na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 marca 2012 roku.

W ocenie Sądu - z chwilą doręczenia pełnomocnikom pozwanych odpisu postanowienia Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 23 października 2012 roku pozwani powzięli wiedzę, że nakaz zapłaty z dnia 25 listopada 2011 roku jest prawomocny i jedynym sposobem jego wzruszenia jest ponowne wniesienie zarzutów od nakazu zapłaty wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do wniesienia tych zarzutów. Z tym momentem ustala przyczyna uchybienia terminu do dokonania powyższej czynności prawnej, albowiem pozwani reprezentowani przez profesjonalnych pełnomocników powinni wiedzieć, że toczące się postępowanie w przedmiocie przywrócenia pozwany terminu do wniesienia skargi na postanowienie referendarza sądowego w Sądzie Okręgowym w Szczecinie z dnia 7 lutego 2012 roku nie może zmienić ich sytuacji procesowej, gdyż nawet zwolnienie pozwanych od kosztów sądowych w całości nie mogło wpłynąć na fakt uprawomocnienia się nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku.

Analogicznie pozwani powinni wiedzieć, że nie wpłynie na zmianę ich sytuacji procesowej złożenie wniosku o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty sądowej od zarzutów od nakazu zapłaty, skoro nie towarzyszyło im jednoczesne złożenie zarzutów od nakazu zapłaty. W konsekwencji sąd przyjął, że pozwani nie dochowali terminu tygodniowego do wniesienia pisma zawierającego wniosek o przywrócenie terminu liczonego od daty ustania przyczyny uchybienia terminu do wniesienia zarzutów, co uzasadnia odrzucenie tego wniosku.

Niezależnie od tego Sąd Okręgowy wskazał, że za odrzuceniem tego wniosku przemawia fakt, że w myśl art. 169 § 3 k.p.c. po upływie roku od uchybionego terminu jego przywrócenie jest dopuszczalne tylko w przypadkach wyjątkowych. W ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie zaistniały żadne wyjątkowe okoliczności, które uzasadniałyby przywrócenie terminu po upływie ponad 13 miesięcy od daty upływu do wniesienia zarzutów. Sam fakt, że toczyły się uprzednio postępowania związane z zażaleniem pozwanych na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 marca 2012 roku, a także z wnioskiem pozwanych o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na postanowienie referendarza sądowego w Sądzie Okręgowym w Szczecinie z dnia 7 lutego 2012 roku i wnioskiem pozwanych o przywrócenie terminu do wniesienia opłaty od zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku nie stanowi wystarczającej przesłanki usprawiedliwiającej tak późne złożenie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty. Pozwani reprezentowani przez profesjonalnych pełnomocników powinni wiedzieć, że po odrzuceniu zarzutów od nakazu zapłaty wniosek

o przywrócenie terminu powinien dotyczyć powyższej czynności procesowej i z tego względu to ich obciąża fakt zaniechania odpowiednio wczesnego złożenia takiego wniosku.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyli pozwani, zaskarżając je w całości oraz wnosząc o jego zmianę w części objętej pkt I i orzeczenie w tym zakresie co do istoty sprawy przez przywrócenie pozwany terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 r. oraz uchylenie zaskarżonego postanowienia w części objętej pkt II.

Zaskarżonemu orzeczeniu pozwani zarzucili:

- naruszenie art. 171 k.p.c. przez bezpodstawne uznanie wniosku pozwanych o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów za spóźnione w sytuacji, gdy wdrożona została przez Sąd i pozostawała w toku procedura w sprawie przywrócenia terminu do wniesienia skargi na orzeczenie referendarza, co uzasadniać mogło przekonanie pozwanych o możliwości konwalidowania spóźnionej opłaty od zarzutów przez przywrócenie terminu do wniesienia skargi na orzeczenie referendarza;

- naruszenie art. 169 § 1 k.p.c. przez niczym nieuzasadnione przyjęcie, że wszczęcie przez Sąd i dalsze pozostawanie w toku procedury o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na orzeczenie referendarza, uzasadniającej przekonanie strony o możliwości konwalidowania spóźnionej opłaty (niezależnie od słuszności tego poglądu albo braku takowej) nie mogło stanowić wystarczającej przyczyny uchybienia terminu, o jakiej stanowi dyspozycja tego przepisu.

- naruszenie art. 169 § 4 k.p.c. przez uznanie, iż w przypadku stanowiącym przedmiot rozważań, nie zachodzi wypadek o charakterze wyjątkowym, podczas gdy zasadnicza przyczyna uchybienia terminu (zawisłość i pozostawanie w toku innego postępowania wpadkowego), zakres roszczeń zgłaszanych wobec pozwanych zdecydowanie przekraczający wartość posiadanych przez nich majątków, długotrwałe postępowanie związane z przekazywaniem sprawy z Sądu w Łomży do Sądu w Szczecinie i wreszcie - właściwa ocena przyczyn, jakie legły u podstaw drobnego uchybienia terminowi wniesienia opłaty sądowej od pierwotnych zarzutów - w oczywisty sposób wskazują na wyjątkowość sytuacji stanowiącej przedmiot rozważań, do jakiej odwołuje się dyspozycja przywoływanego przepisu.

Skarżący podnieśli, że Sąd Okręgowy podejmując rozstrzygnięcie w przedmiocie odrzucenia wniosku pozwanych o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty błędnie pominął, że przez cały czas - do 4 stycznia 2013 r. - pozostawało w toku postępowanie wpadkowe o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na orzeczenie referendarza w przedmiocie zwolnienia od kosztów sądowych. Wdrożenie przez Sąd tego postępowania wpadkowego i dalsze procedowanie w tej materii w pełni usprawiedliwiało przekonanie pozwanych o możliwości konwalidacji spóźnionej opłaty od zarzutów właśnie w efekcie tego postępowania. Podjęte w konsekwencji orzeczenie o odrzuceniu wniosku pozwanych o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na orzeczenie referendarza nie wymagało w swej istocie nadawania temu postępowaniu wpadkowemu jakiegokolwiek toku, w tym szeroko zakrojonego postępowania dowodowego. W tych warunkach uznać należy, że dopiero po rozstrzygnięciu przez Sąd w kwestii skargi na orzeczenie referendarza ustaly przyczyny uchybienia terminu wystąpienia z wnioskiem o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów, a zatem od daty tego rozstrzygnięcia rozpoczynał bieg 7-dniowy termin, o jakim stanowi dyspozycja przepisu art. 169 § 1 k.p.c. Wobec powyższego potraktowanie przez Sąd wniosku pozwanych jako spóźnionego nie ma uzasadnionych podstaw, a rozstrzygnięcie o odrzuceniu wniosku pozwanych narusza dyspozycję przepisu art. 171 k.p.c.

Zdaniem skarżących nie sposób również przychylić się do oceny Sądu Okręgowego o braku wyjątkowości wypadku stanowiącego przedmiot rozważań w niniejsze sprawie. Sąd nie bierze pod uwagę w tej materii chociażby tego, że przez okres ponad trzech miesięcy trwało samo tylko przekazywanie sprawy między Sądami. Również pozostałe fakty przywoływane już bezpośrednio w treści zarzutu w petitum stanowią o wyjątkowości wypadku poddawanego ocenie. Nie może obojętnym pozostawać fakt, iż podejmując procedowanie w kwestii wpadkowej przywrócenia terminu do wniesienia skargi na orzeczenie referendarza, Sąd niejako sam wywołał przekonanie pełnomocnika o słuszności

podjętych działań procesowych co do konwalidacji spóźnionej opłaty. O niewątpliwej wyjątkowości wypadku świadczy również zakres rzeczowy dochodzonych w sprawie roszczeń i wreszcie okoliczności uchybienia w dokonaniu opłaty, które wcześniej stanowiły przedmiot rozważań Sądu.

Na marginesie dostrzec należy, iż przywoływany w uzasadnieniu orzeczenia przez Sąd w kwestii oceny wypadku jako wyjątkowego przepis art. 169 § 3 k.p.c. dotyczy odmiennych kwestii niż wyjątkowość wypadku przy dopuszczalności przywrócenia terminu, podobnie zresztą jak i przywoływany przepis art. 166 § 1 k.p.c. - który w sprawie nie może mieć zastosowania.

Sytuacja materialna wszystkich pozwanych - m.in. z uwagi na wszczęcie przez powódkę egzekucji w oparciu o zwalczany nakaz zapłaty - jest dramatyczna. Żaden z nich nie będzie w stanie bez uszczerbku koniecznego dla siebie i rodziny utrzymania ponieść kosztów sądowych w jakiegokolwiek wysokości. W toku egzekucji zajęte zostały rachunki bankowe każdego z pozwanych, jak również wynagrodzenia, względnie należności z tytułu emerytur (w przypadku pozwanych P.). Sytuację materialną każdego z pozwanych opisują załączone do niniejszej skargi oświadczenia pozwanych o stanie majątkowym, które zdają się wystarczająco uzasadniać postulaty każdego z pozwanych o zwolnienie od kosztów sądowych.

W odpowiedzi na zażalenie powódka wniosła o jego oddalenie oraz zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanych nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z art. 394 k.p.c. zażalenie do sądu drugiej instancji przysługuje na postanowienie sądu pierwszej instancji kończące postępowanie w sprawie, a ponadto na postanowienia sądu pierwszej instancji i zarządzenia przewodniczącego, enumeratywnie wymienione w tym przepisie. Postanowienie w przedmiocie oddalenia wniosku o przywrócenie terminu nie zostało wymienione pośród kategorii postanowień, na które na podstawie art. 394 k.p.c. przysługuje zażalenie. Postanowienie to nie jest również postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie. Kończy ono wyłącznie postępowanie dotyczące kwestii ubocznej, ponieważ jego celem jest jedynie ocena zasadności wniosku o przywrócenie terminu, w tym zbadanie, czy zaniechanie dokonania czynności procesowej w przepisany terminie było spowodowane okolicznościami niezawinionymi przez stronę. Zażalenie na postanowienie o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu jest zatem niedopuszczalne i w związku powyższym podlega odrzuceniu z mocy art. 370 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

Postanowieniem zaskarżalnym jest natomiast postanowienie Sądu pierwszej instancji w przedmiocie odrzucenia zarzutów pozwanych od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku, jako wniesionych po terminie, bowiem jest to postanowienie kończące postępowanie w sprawie.

Stosownie do art. 491 § 1 k.p.c. termin do wniesienia zarzutów wynosi dwa tygodnie od dnia doręczenia nakazu.

W rozpoznawanym zażaleniu pozwani zakwestionowali stanowisko Sądu Okręgowego o odrzuceniu złożonych przez nich zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku jako spóźnionych.

Pozwani A. B., B. B., J. P., K. P., E. N. i A. N. w dniu 6 grudnia 2011 roku wnieśli zarzuty od powyższego nakazu, jednocześnie wnosząc o zwolnienie ich od kosztów sądowych.

Postanowieniem z dnia 20 marca 2012 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie odrzucił zarzuty pozwanych zarzuty pozwanych od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku.

W dniu 20 kwietnia 2012 roku pozwani skargę na postanowienie referendarza sądowego w Sądzie Okręgowym w Szczecinie z dnia 7 lutego 2012 roku w części oddalającej wnioski o zwolnienie od kosztów sądowych. Jednocześnie złożyli wnioski o przywrócenie terminu do wniesienia powyższej skargi.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie postanowieniem z dnia 23 października 2012 roku oddalił zażalenie pozwanych na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 marca 2012 roku.

W dniu 15 listopada 2012 roku pozwani złożyli wnioski o przywrócenie terminu do wniesienia opłaty sądowej od zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku.

Postanowieniem z dnia 4 stycznia 2013 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie odrzucił wnioski pozwanych o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na postanowienie referendarza sądowego Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 7 lutego 2012 roku; odrzucił skargę pozwanych na postanowienie referendarza sądowego Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 7 lutego 2012 roku; odrzucił wnioski pozwanych o przywrócenie terminu do wniesienia opłaty sądowej od zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku; zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda Spółdzielni (...) w G. kwotę 6.802,59 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zabezpieczającego.

W dniu 10 stycznia 2013 roku pozwani złożyli wnioski o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku, składając następnie ponownie zarzuty od powyższego nakazu zapłaty.

W uzasadnieniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty pozwani wskazali, że przyczyna uchybienia terminu do wniesienia zarzutów ustala w dniu 4 stycznia 2013 roku, kiedy Sąd odrzucił wnioski pozwanych o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na postanowienie referendarza sądowego Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 7 lutego 2012 roku i jednocześnie odrzucił skargę pozwanych na postanowienie referendarza sądowego Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 7 lutego 2012 roku, a także odrzucił wnioski pozwanych o przywrócenie terminu do wniesienia opłaty sądowej od zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku.

Powyższe stanowisko pozwanych nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela ocenę Sądu Okręgowego, że przyczyna uchybienia terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty ustala z chwilą doręczenia pełnomocnikom pozwanych odpisu postanowienia Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 23 października 2012 roku, tj. w dniu 8 listopada 2012 roku (k. 330, 331), pozwani – reprezentowani przez profesjonalnych pełnomocników - powzięli wiedzę, że nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku jest prawomocny.

Wbrew twierdzeniom pozwanych, złożenie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na postanowienie referendarza sądowego w Sądzie Okręgowym w Szczecinie z dnia 7 lutego 2012 roku, jak również złożenie wniosku o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty sądowej od zarzutów od nakazu zapłaty, pozostawało bez wpływu na uprawomocnienie się nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku.

Skoro pozwani w dniu 8 listopada 2012 roku otrzymali odpis postanowienia Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 23 października 2012 roku, to na nich spoczywał obowiązek dołożenia należytej staranności w celu dochowania terminu do wniesienia wniosku o przywrócenie terminu do złożenia zarzutów od nakazu zapłaty, a tym samym uchronienia się od skutków uchybienia terminu określonego w art. 169 § 1 k.p.c.

Ponadto przywrócenie terminu jest niemożliwe z uwagi na zbyt długi upływ czasu od uchybionego terminu do wniesienia zarzutów. Przepis art. 169 § 4 k.p.c. stanowi, że po upływie 1 roku od uchybionego terminu, jego przywrócenie jest dopuszczalne tylko w wypadkach wyjątkowych. Ocena, czy taki wyjątkowy wypadek zachodzi należy

do sądu. Niezawinione uchybienie terminu - nawet oczywiste - nie uzasadnia jego przywrócenia, jeżeli minął rok od upływu uchybionego terminu, a rozpoznawany wypadek nie ma charakteru wyjątkowego. W tej sytuacji wina strony lub jej brak w uchybieniu terminu nie ma żadnego znaczenia merytorycznego (zob. szerzej w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2006 r. V CZ 28/06, LEX nr 200915). Po upływie 1 roku od uchybionego terminu jego przywrócenie jest więc w zasadzie niedopuszczalne, o ile nie zachodzi wypadek wyjątkowy. Sąd nie stwierdził natomiast, by po stronie pozwanych istniały takie przeszkody, które uniemożliwiły im wcześniejsze złożenie wniosku o przywrócenie terminu.

Jak już wspomniano, pozwani mieli świadomość treści orzeczenia Sądu Apelacyjnego z dnia 23 października 2012 roku, które zostało im doręczone w dniu 8 listopada 2012 roku, znali też jego skutki, gdyż byli reprezentowani przez profesjonalnych pełnomocników.

Sąd Okręgowy zasadnie zatem odrzucił spóźnione zarzuty pozwanych od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 listopada 2011 roku, w konsekwencji nieprzywrócenia mu terminu do ich wniesienia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 373 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. odrzucił zażalenie pozwanych w przedmiocie odrzucenia wniosku o przywrócenie terminu, jako niedopuszczalne, zaś na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie w przedmiocie odrzucenia zarzutów od nakazu zapłaty, jako bezzasadne.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 12 ust. 2 pkt. 2 w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r. nr 490).

SSA M. Sawicka SSA R. Iwankiewicz SSA A. Sołtyka